

क्या सांगते, ही आठलूक टॉक ?

दरवर्षी ५ जून हा दिवस जागतिक पर्यावरण दिन म्हणून साजरा केला जातो. पर्यावरणाची गुणवत्ता वाढवणे, समस्या व संवर्धनाविषयी जागरूकता निर्माण करणे आणि पर्यावरणविषयक निर्णय घेण्याची क्षमता निर्माण होण्यास पोषक वातावरणाची निर्मिती करणे, हे पर्यावरण दिन साजरा करण्यामागचे मुख्य हेतू आहेत. पर्यावरण- एन्हायर्नमेंट हा शब्द मूळ फ्रेंच शब्द एन्हायर्न या शब्दापासून तयार झाला आहे. एन्हायर्न म्हणजे सर्वांडिंग आँर एन्सर्कल होय. सजीव-निर्जीव यांच्यामधील क्रिया-प्रतिक्रिया व आंतरक्रियांमधून साकार झालेली सजीवाच्या सभोवतालची परिस्थिती म्हणजे पर्यावरण होय. याविषयीची बरीच ज्ञानवर्धक माहिती या लेखातन अवश्य घ्या... संपादक.

पर्यावरणाचे आपल्याभोवती असणे आपण गृहीत धरून होतो. मागील काही दशकांपर्यंत त्यातील विविध घटकांची हानी करत आलो आहोत. परंतु पर्यावरणाचा समतोल ढासल्याचे परिणाम दैनंदिन जीवनातही जगभर दिसून आले. त्यामुळे याबाबत जागृती करण्याची गरज उत्पन्न झाली. सन १९७२ साली युनोच्या सर्वसाधारण सभेने मानव व पर्यावरण याविषयी आयोजित कलेल्या परिषदेत पर्यावरण दिन साजारा करण्याचे ठरविले. संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या पर्यावरणविषयक कार्यक्रमातून पर्यावरण संरक्षण आणि संवर्धनासाठी राजकीय, औद्योगिक तसेच सर्वसामान्य नागरिकांच्या पातळीवर कृतिशील सहभाग मिळविण्याचे उद्दिष्ट ठेवले गेले. त्यानुसार शाश्वत विकासावर भर देण्यात येत आहे. पर्यावरण संरक्षणाचे स्थान आणि त्यांच्या संवर्धनाची गरज लक्षात घेऊन शंभर पेक्षाही जास्त सहभागी देशांमध्ये विविध प्रकल्प राबविले जात आहेत. कारण निसर्गातील सजीवांच्या अनेक अन्नसाखळ्या तुटण्याच्या स्थितीला पोहोचल्या आहेत. अनेक सजीव पृथ्वीवरून कायमचे नष्ट झाले आहेत व होत आहेत. प्रदूषण वाढत आहे. हवामान बदलत आहे. या सर्व स्थितीला आधुनिक मानवाची बेफिकीर जीवनशैली कारणीभूत आहे. सन २०५०मध्ये जगाची लोकसंख्या तब्बल ९.६ अब्ज असण्याची शक्यता आहे. चंगळवाद भागवण्यासाठी मानवाने निसर्गाला ओरबाडणे असेच चालू ठेवले तर त्यावेळी पृथ्वीवर जगणेच मुश्किल होईल, असा इशारा पर्यावरणतज्जनांनी दिला आहे!

परिषदेत पर्यावरण शिक्षणाची अशी तत्त्वे निश्चित करण्यात आली- १) पर्यावरणीय शिक्षणात सामाजिक तंत्रज्ञानाविषयक आणि नैसर्गिक पर्यावरणाचा एकत्रितपणे विचार घ्यावा. २) पर्यावरण शिक्षण ही एक जीवनभर चालणारी शिक्षणप्रणाली असावी, ज्यात शाळापूर्ण शिक्षण, औपचारिक आणि अनौपचारिक शिक्षण यांचा समावेश असावा. ३) अध्ययनकर्त्याला पर्यावरणाचा प्रत्यक्ष अनुभव घेण्यासाठी नियोजन व अंमलबजावणी करण्याची संधी द्यावी. ४) पर्यावरण शिक्षणाचा उपागम-अप्परौच आंतर विद्याशास्त्रीय असावा. त्यातून विद्यार्थ्यांचा पर्यावरणविषयक एकसंध व संतुलित दृष्टिकोन निर्माण घ्यावा. ५) वास्तव जीवनाशी निगडित समस्या याच पर्यावरण शिक्षणाच्या केंद्रस्थानी असाव्यात. ६) पर्यावरणविषयक सकारात्मक दृष्टिकोन व मल्यनिर्मिती करणे ही या शिक्षणाची महत्त्वपूर्ण उद्दिष्ट असावीत. ७) प्रमुख पर्यावरणीय प्रश्नाची उकल स्थानिक, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय सहकार्यातून करावी. आज पर्यावरण शिक्षणातील जागरूकता, ज्ञान, दृष्टिकोन, कौशल्य आणि सहभाग ही उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार दि. १८ डिसेंबर २००३ रोजी पर्यावरण शिक्षणाचा आराखडा तयार करण्यात आला. सदर आराखड्यात प्रत्येक शालेय स्तरावर पर्यावरण शिक्षणाची उद्दिष्टे व पाठ्यक्रम ठरविण्यात आले आहेत. दरवर्षी ५ जून हा दिवस जागतिक पर्यावरण दिन म्हणून साजरा केला जातो. पर्यावरणाची गुणवत्ता वाढवणे, समस्या व संवर्धनाविषयी जगारुकता निर्माण करण्ये

आणि पर्यावरणविषयक निर्णय घेण्याची क्षमता
निर्माण होण्यास पोषक वातावरणाची निर्भिती
करणे, हे पर्यावरण दिन साजरा करण्यामागचे
मुख्य हेतू आहेत. पर्यावरण- एन्व्हायर्नमेंट हा

संकलन व सुलेखन
श्री कृष्णकुमार गो. निकोडे गुरुजी.
पोटेगावरोड, गडचिरोली,
फक्त मधुभाष - ७१३२७९६६८३.

शब्द मूळ फ्रेंच शब्द एन्व्हायर्न या शब्दापासून
तयार झाला आहे. एन्व्हायर्न म्हणजे सर्सरिंडिंग
ऑर एन्सर्कल होय. सजीव-निर्जीव यांच्यामधील
क्रिया-प्रतिक्रिया व आंतरक्रियांमधून साकार
झालेली सजीवाच्या सभोवतालची परिस्थिती
म्हणजे पर्यावरण होय. पहिल्या महायुद्धानंतर
मानवाच्या निसर्गावरील आघाताचे परिणाम
शास्त्रज्ञांच्या लक्षात आले. त्याचप्रमाणे औद्योगिक
क्रांतीच्या फळांबरोबर त्याचे दूरगामी गंभीर परिणाम
मानवाला भेडसावू लागले. म्हणून इ.स. १९६०मध्ये
पर्यावरणशास्त्र किंवा पर्यावरण विज्ञान हे विषय
अभ्यासासाठी स्वतंत्रपणे लागू करण्यात आले.

मानव हा पर्यावरणाचाच एक कुशाग्र घटक
आहे. मात्र पर्यावरणाच्या प्रत्येक घटकात मानवी
हस्तक्षेप वाढत चालला आहे. म्हणून पर्यावरणीय
आपत्तीचे शास्त्रीय पद्धतीने अध्ययन व त्यावर
परिणामकारक उपाययोजना करण्यासाठी शिक्षण
महत्वपूर्ण बनले आहे. आज आपण पर्यावरणाचा
अभ्यास तीन भागात करत आहोत - पर्यावरण
विज्ञान पर्यावरण शिक्षण आणि पर्यावरण तंत्रज्ञान

ते हे होत. पर्यावरण विज्ञान यामध्ये तत्त्व, सिद्धांत व जैविक-अजैविक घटकांमधील आंतरक्रियांचा अभ्यास आपण करत आहोत. पर्यावरण शिक्षणात परिसंस्था- रचना, कार्य, संरक्षण व संवर्धन, जैवविविधता, प्रदूषण, पर्यावरणीय आपत्ती-मानवी व नैसर्गिक, जैवलोक संरक्षण, पर्यावरणाचा धारणक्षम निरंतर शाश्वत विकास आणि पर्यावरणीय संस्थांच्या भूमिका व कार्याचा ऊहापोह आपण या अभ्यासात करत आहोत. यामध्ये मृदावरण, जीवावरण, जलावरण व वातावरण या सर्व घटकांचाही समावेश आहे. पर्यावरणाच्या अभियांत्रिकी शाखांमधून पर्यावरणातील विविध तत्त्व, संबोधक आणि सिद्धांतासोबतच विविध पर्यावरणातील घटकांचे विश्लेषण, तत्त्वज्ञानाचे उपयोजन आणि पर्यावरण संरक्षण व संधारणासाठी नवनवीन तंत्रज्ञानाचा वापर कसा करावा, या संदर्भात मार्गदर्शन केले जाते. जॉर्ज पर्किन व मर्श यांनी त्यांच्या सन १९०७च्या मॅन अँड नेचर या पुस्तकात मानव व नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा वापर आणि त्याचे विपरीत परिणाम यावर चर्चा केली आहे. त्यांचे हे पुस्तक पर्यावरण शिक्षण देणारे पहिले पुस्तक ठरते. सन १८९९मध्ये पॅट्रिक गेडेस यांनी दी आऊटलूक टॉक या नावाची संस्था स्थापन केली. या संस्थेचे कार्य पर्यावरण शिक्षण सुधारणा असे होते. पर्यावरण शिक्षणातून जाणीव जागृती करून पर्यावरणाचा झास थांबवणे यासाठी सन १९६५मध्ये पर्यावरण शिक्षण हा विषय शिक्षणाशास्त्रात समाविष्ट करूयात आला. तर सन

१९७०मध्ये पॅरिस येथे भरलेल्या पहिल्या आंतरराष्ट्रीय परिषदेत शालेय शिक्षणात पर्यावरण शिक्षणावर भर देण्यात आला. जून १९७२मध्ये स्टॉकहोम येथे भरलेल्या संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या पर्यावरण परिषदेत जागतिक पर्यावरणाचे संरक्षण व संवर्धन करण्याची जबाबदारी मानवाचीच असल्याचे म्हटले आहे. त्यानुसार आंतरराष्ट्रीय पर्यावरण शिक्षण कार्यक्रम अमलात आणला व त्याची उद्दिष्टे ऑक्टोबर १९७५मध्ये बेलग्रेड येथील कृतिसत्रात ठरविण्यात आली. पर्यावरण शिक्षण यात पर्यावरणाविषयी ज्ञान, आकलन, कौशल्य, जागृती आणि प्रत्यक्ष अनुभव घेऊन प्रत्येकाने अपली सकारात्मक मनोभूमिका निर्माण करते. तसेच पर्यावरण शिक्षण ही एक सातत्यपूर्ण जीवनभर चालणारी प्रक्रिया आणि हे शिक्षण सर्व शालेय स्तरावर औपचारिक व अनौपचारिक स्वरूपात असेल; जेणेकरून पर्यावरणविषयक एकसंध आणि संतुलित दृष्टिकोन प्रत्येक मानवामध्ये निर्माण होईल. आपल्या देशात पर्यावरणाची गुणवत्ता विकसित करणे, जनतेमध्ये पर्यावरण संरक्षणाची व संधारणाची ऊर्मी निर्माण करणे आणि निर्णय घेण्याची पात्रता विकसित करणे, ही पर्यावरण शिक्षणाची मुख्य घेण्ये ठरविण्यात आली. त्यासाठी माणसाने पर्यावरण सुरक्षित तर मानव अस्तित्व अबाधित, हे आधी लक्षात घेतले पाहिजे.

!! आंतरराष्ट्रीय पर्यावरण दिनाच्या निमित्ताने समस्त मानवजातीला सजग होण्यास सप्ताहभर हार्दिक शभेद्दग्दा !!

वृक्ष तोड़ाल तर माणसं कोसळतील **जागतिक पर्यावरण दिन**

दरवर्षी जगभर ५ जून रोजी जागतिक पर्यावरण दिन साजरा केला जातो आणि पर्यावरणाच्या

रक्षणासाठी जागरूकता आणि कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी संयुक्त राष्ट्राचे प्रमुख साधन आहे. सृष्टी हे सजीव व निर्जिव वस्तुचे मिश्रण आहे, झाडे ही जीवन आहे. सृष्टीकर्त्याने जीवनाचे मिश्रण अशा प्रकारे केले आहे की, ते सृष्टीच्या जीवनचक्राला संतुलीत ठेवते. कोणत्याही सजीव निर्जिव रचनेसोबत मनुष्याने केलेल्या छेडछाडीचे परिणाम संपूर्ण जीवन सृष्टीला भोगावे लागतात. वृक्षवळी हा या सृष्टीचा खरा आधार आहे. तेहाच राज्य हिरवेगार होईल आणि आपण प्रदुषण विरहित वातावरणात स्वच्छंद श्वास घेवू यासाठी सर्वांनी कटीबद्ध राहावे, कारण तो जीवकी प्राण आहे झाडे लावा आणि जगवा व अमूल्य असे जीवन वाचवा.

जागतिक पर्यावरण दिन हा सार्वजनिक पोहोचण्यासाठी एक जागतिक व्यासपी आहे, ज्यामध्ये दरवर्षी १४३ हन अधिक देशांचा सहभाग असतो. दरवर्षी, कार्यक्रमाने व्यवसाय, गैर-सरकारी संस्था, समुदाय, सरकार आणि ख्यातनाम व्यक्तिंना पर्यावरणीय कारणां समर्थन करण्यासाठी एक थीम आणि मंच प्रदान केला आहे. पर्यावरणाच्या संरक्षणासाठी आणि संवर्धनासाठी यादिवशी वेगवेगळे पर्यावरण विषयक जागरूकता आणि कृती कार्यक्रम आयोजित केले जातात. जागतिक पर्यावरण दिवस या दिवशी त्या गोटी बदल जागरूक केले जाते. ज्यांचा

आणत आहे. जागतिक पर्यावरण दिनाचे थीम ग्रीन सिटीज होती आणि घोषणा होती प्लॅन्ट कॉर द प्लॅनेट! २००५ ला साध्य केली. विषय वाळवंट आणि वाळवंटीकरण होता आणि वाळवंटात कोरडवाहू नको असे घोषवाक्य होते. २०१५ च्या जागतिक पर्यावरण दिनाचे आयोजन भारताने केले होते. दिवसाचे

पाहिजे कारण त्यांचे गंभीर पर्यावरणीय परिणाम आहेत. आपण आपली नैसर्गिक ठिकाणे, आपले वन्यजीव आणि आपले स्वतःचे आरोग्य प्लास्टिकपासून मुक्त केले पाहिजे. भारत सरकारने २०२२ पर्यंत भारतातील सर्व प्लास्टिकचा एकच वापर दूर करण्याचे वचन दिले आहे. औद्योगीकीकरण आणि

शहरातील सौंदर्यकरण व सुशोभीकरण
असलेले शहरे वृक्ष नसल्यामुळे पार शहरे
बकाल होत चाललेली आहेत. त्यामुळे
पर्यावरणात सारखी वाढ होत आहे.
जिकडे-तिकडे प्रदुषण पाय पसरवित
असल्यामुळे आरोग्य असुरक्षीत आहे.
वाढते शहरीकरण आणि
औद्योगिकीकरणामुळे निर्माण होणारा
पैमार्हिक असाव्येत तर उत्पादनाची

**प्रविण बागडे
नागपूर
०९२३४३०९९०**

महाराष्ट्रात व्यापक प्रमाणात वृक्षरोपणाचा
उपक्रम हाती घेतला पाहिजे. एकीकडे
वृक्षरोपणाचा गाजावाजा करीत झाडे
लावली जातात परंतु नंतर त्याची निगा
राखली जात नाही. मृतपाय अवस्थेत ती
झाडे असतात ही शोकांतीका आहे.
तेब्बा राज्यात मोठ्या शहरातील महानगर
पालीका, नगर पालीका, ग्राम पंचायती,
नगर परिषदा यांना वृक्षरोपणाचा उपक्रम
राबविण्यासाठी सक्ती केली पाहिजे.
कारण राज्याच्या प्रमुख शहरातील वृक्ष
तोड सारखी वाढते आहे. त्यामुळे

झाडे लावून आणि झाडे येण्या : तुरा
झाडे लावून भागणार नाही तर त्याची
निगा राखली पाहिजे, जपवणुक केली
पाहिजे. तेहा कुठे पर्यावरणाला बाधा
होणार नाही तर सृष्टी नटलेली दिसेल
बहर आलेला असेल अशाचेळी झाडाची
काळजी घेतली नाही तर वसुंधरेचं
वाळवंत व्हायला वेळ लागणार नाही.
तेहा ‘झाडे लावा आणि झाडे जगवा’
हा मंत्र प्रत्येक नागरिकानं आत्मसात
करून येणाऱ्या पावसाळ्यात एक तरी
झाडे लावून आपलं कर्तव्यपणाला
लावावे, जेणेकरून पर्यावरण दिन साजरा
करण्याचं सार्थक होईल.

चौकशी करणारे किती स्वच्छ आहेत ?:ससूनच्या
कारभाराशी टिंगरे यांचा संबंध काय ?, पुणे हिट
अँड रनवरून अंबादास दानवेंचा सवाल

पुणे-पुणे हिट अँड रनप्रकरणी चौकशी करणारे किती स्वच्छ आहेत? असा सवाल विधानपरिषदेचे विरोधी पक्षनेते अंबादास दानवे यांनी केला आहे. तसेच आमदार सुनील टिंगे यांचा अपघाताशी संबंध काय? ते पॉलिस ठाण्यात का जाणून बसले होते? असेही अंबादास दानवे यांनी म्हंटले आहे. याप्रकरणी त्यांनी तपास करण्याची मागणी केली आहे. पुणे अपघातप्रकरणी चौकशीसाठी नेमलेली समिती मंजूर नसल्याचे म्हणत अंबादास दानवे यांनी ट्रिट केले आहे. आपल्या ट्रिटमध्ये अंबादास दानवे यांनी पुणे प्रकरणी अनेक सवाल उपस्थित केले आहेत. ”सरकारने पुण्यातील ससून रुणालयाच्या डॉक्टरांनी चौकशी करण्यास नेमलेल्या तिघांच्या समितीचे अध्यक्षपद जेजे रुणालयाच्या अधिष्ठाता डॉ. पल्लवी सापळे यांच्याकडे दिले. मुळात डॉ. सापळे या कमिशन घेतल्याशिवाय औषधी, यंत्रसामुदी खरेदीच्या कागदावर सही करत नाहीत, असा आरोप सत्ताधारी पक्षाच्या आमदार याभिनी जाधव यांनी यापूर्वी केला होता. यावर चौकशी समिती नेमण्याचे सरकारने विधानसभेत घोषणाही केली होती. ससून प्रकरणी चौकशीच्या फेच्यातील व्यक्ती नेमणे म्हणजे सरकारच्या हेतू वर शंका आणणारे आहे? ही चौकशी समिती आम्हाला मंजूर नाही. चौकशीसाठी निवृत्त न्यायमूर्तीच्या मार्फत करण्यात यावी”, असे अंबादास दानवे यांनी म्हंटले आहे. पुढे अंबादास दानवे यांनी म्हंटले आहे की, ”उलट सापळे यांच्यावरील आरोपांचे पढे काय

**खत आणि बियाणे यांची साठेबाजी
करून शेतकऱ्यांची लूट कराल तर
याद राखा-शिवसंग्रामचा इशारा**

आष्टी | प्रतिनिधी
आगामी काळात खरीप हंगामात आष्टी तालुक्यात आणि परिसरात बी -बियाणे आणि खेते यांचा कृत्रिम तुटवडा निर्माण करून जादा दूराने बियाणे आणि खतांची विक्री सापडला आहे. त्याचे जीवन विस्कळीत झाले आहे.असे असताना या जगाचा पोर्सिंद्यालाच लुबाडण्याचे पाप व्यापारी करत असतात.शेतकऱ्यांना हव्या असलेल्या खतांच्या ऐवजी इतर खतांची विक्री करण्यासाठी कधी

निमान वर्णन जादा दरान विधान जागी उत्तराय विक्री केली जात असते हे तातकळ थांबले पाहिजे. शेतकऱ्यांना योग्य दरात आणि त्यांना हवेत त्या प्रमाणात बियाणे आणि खते उपलब्ध करून द्यावीत, अशी मागणी प्रसिद्धी प्रसिद्धी पत्रकाद्वारे शिवसंग्राम चे तालुकाध्यक्ष ज्ञानेश्वर चौधरी यांनी केली आहे. सध्या लवकरच महाराष्ट्रात मासून दाखल होणार आहे असा अंदाज हवामान खात्याने वर्तवला आहे त्याच पार्श्वभूमीकर तालुक्यातील शेतकरी पेरणीसाठी धावपल करत असतात याचा फायदा घेऊन अनेक कृषी सेवा केंद्रातून शेतकऱ्यांची लुबाडणूक होत करून जुऱ्या खताचा साठा असतानाही तो साठा न दाखवता वाढीब दराने सरास खत विक्री केली जात असते. खरिपाच्या पेरणीसाठी आवश्यक असलेल्या बियाणांसाठी ही शेतकऱ्यांना ताटकल्त ठेऊन बाजारात खतांची आणि बियाणांची कृत्रिम टंचई निर्माण केली जाऊ शकते. या बाबीकडे महसूल प्रशासन आणि कृषी खात्याने गांभीर्यानि लक्ष देणे गरजेचे आहे. अनेक कृषी सेवा केंद्रामध्ये शेतकरी आणि विक्रेते यांच्यामध्ये वाद होत असतात. हे थांबले पाहिजेत. शेतकऱ्यांना न्याय मिळाला पाहिजे. अशी मागणी चौधरी यांनी प्रसिद्धी पत्रकाद्वारे केली आहे

एकीकडे दुष्काळ जन्य परिस्थितीमुळे, पिकांना योग्य भाव मिळत नसल्याने शेतकरी अगोदरच अडचणीत दुष्काळ इवजा इरु दोन विक्री पत्रकाठी तृप्ती केंद्र व व्यापारी आग्रही आसतात. तसेच शेतकऱ्यांना हव्या असलेल्या कंपनीच्या बियाणे ऐवजी इतर कंपन्यांची बियाणे विकण्यासाठी कृषी सेवा केंद्र प्रयत्न करत असल्याची ओरड शेतकऱ्यांमधून होत असते. बहुतांश वेळा बोगस बियाणांमुळे अनेक शेतकऱ्यांना दुबार पेरणीच्या संकटाला सामोरे जावे लागले आहे. त्यामुळे अर्थिक बोजा सहन करावा लागला. तसेच उत्पादनातही घट झाल्याने तेथे ही तोटा सहन करावा लागला. अशा दुर्ही संकटात शेतकरी भडला गेला होता. त्यामुळे आता शेतकऱ्यांना विश्वासाहर्ती असलेल्या कंपन्यांची बियाणे हवी आहेत. मात्र व्यापाराकडून इतर बियाणांसाठी आग्रह केला जात असेल शेतकऱ्यांनी ताबडतोक शिवसंग्रामशी संपर्क साधावा असे आवाहन चौधरी यांनी केले आहे. अडला हरी..... म्हणतात त्याप्रमाणे पेरणीच्या लगावीत मिळेल ते बियाणे घेण्याकडे काही शेतकऱ्यांचा ओढा आहे. मात्र अशा बियाणांमुळे जर नुकसान झाले तर त्याला जबाबदार कोण? असाही प्रश्न निर्माण होतो आहे. या सर्व शेतकऱ्यांच्या अडचणीचा विचार करून शासन आणि प्रशासनाने तातडीने भरारी पथक तयार ठेवून शेतकऱ्यांना न्याय देण्याच्या भूमिकेतून कार्य करावे. अशी आग्रही मागणी शिवसंग्रामचे ज्ञानेश्वर चौधरी करण्यात येत आहे.

सह्याद्रीवा राखणदार

अहिल्यादेवी होळकर सांस्कृतिक महोत्सव उत्स्फूर्त प्रतिसादाने रंगला

अहमदनगर। प्रतिनिधि विचार भारती व उत्कृष्ण कौडेशन यांच्या संयुक्त विद्यामाने अहिल्यादेवी होळकर सांस्कृतिक महोत्सवाचे आयोजन नगर मध्ये मात्राला सभागृह, सावेडी येथे करण्यात आले आहे तो नगरकरांच्या उत्स्फूर्त प्रतिसादाने रंगला यामध्ये नृत्य झँकाकर प्रिया ओगले-जोशी आणि विद्यार्थी प्रस्तुत की शक्तिवर आधारित नृत्य कार्यक्रम व

सुरेखा डावरे निर्मित अंजली नृत्यालय प्रस्तुत शक्ती पूरणेन संस्थित खी शक्तिवर आधारित नृत्य कार्यक्रम झाला त्यांनंतर अहिल्यादेवी सुपूर्व, महाराष्ट्रातील सुप्रसिद्ध शिवाशहीर डॉ. विजय तनपुरे यांनी पौवाडा सादर केला, नादसंगम पूज्यन प्रस्तुत मराठी, हिंदी, पंजाबी व ब्रज भाषेतूल प्रसिद्ध गीताची फैल झाली, महाराष्ट्रातील आघाडीच्या मने जिंकली. या कार्यक्रमास जिल्हा परिषदेच्या माजी अध्यक्षा शालिनी विष्णे, इंजिनिअर डॉ. आर.

शेंडे, उल्का गवते, माजी नगरसेविका शारदा ढवण, महोत्सवाचे निर्मित बलभीम पठारे, सुधीर लांडे, अनिल मोहिते, व अंगोक भोजने, रवींद्र बारस्कर, प्रोपोट काबळे, पवन नाईक, प्रा. ऐश्वर्या सागडे, अनंत जोशी, शशिकांत नजन, आंकर देऊळावकर, मकरंद खरवंदीकर, किरणडीदवाणीया, सुंदरा तागडे, सुरेखा डावरे, प्रिया ओगले जोशी, संगीता पाचे, उत्तरा पैंडित यांच्यासह स्वागत व नियोजन समितीने प्रयत्न केले

नादसंगम पूज्यन कार्यक्रम संपन्न

अहमदनगर। प्रतिनिधि विचार भारती व उत्कृष्ण कौडेशन निर्मित नादसंगम-पूज्यन हा मराठी, हिंदी, पंजाबी व ब्रज भाषेतूल प्रसिद्ध गीताची फैल झाली. महाराष्ट्रातील सादर केलेला नृत्य, गायन व नाटिकेतूल अहिल्यादेवी जागर करत रसिकांची मने जिंकली. या कार्यक्रमास जिल्हा परिषदेच्या माजी अध्यक्षा शालिनी विष्णे, इंजिनिअर डॉ. आर.

सह्याद्रीया राखणदार

लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे साहेब यांची पुण्यतिथी साजरी

अविरत संघर्ष यात्री लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे तरुणाचे प्रेरणास्त्रोत.-आमदार संतोषराव बांगर

हिंगोली । पंडितराव तिडके

येथील श्री संत भगवान बाबा प्रतिष्ठान व समस्त मुंडे साहेबावर प्रेम करणारी नागरिक यांच्या वर्तने महाराष्ट्राचे सुपुत्र व अविरत संघर्ष यात्री स्वर्गीय लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांची पुण्यतिथी साजरी करण्यात आली. या कार्यक्रमाप्रसंगी हिंगोली विधानसभेचे आमदार तानाजीवर युक्तुकृत, कळमनुरी विधानसभेचे आमदार संतोषरावजी बांगर, माजी नागराध्यक्ष बाबारावजी बांगर राष्ट्रवादीचे जिल्हाध्यक्ष बि. डी बांगर, प्राचार्य डॉ. विलास आधाव, प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष मेजर पंडितराव घुरे, श्रीमत बांगर, गणेश बांगर, विश्वासरावजी बांगर, उमेश गुरु, संजय दराडे, प्रतिष्ठानचे सर्व पदाधिकारी व मुंडे प्रभी नागरिक हास्यांनेने उपस्थित होते.

स्वगतीय लोकनेते गोपीनाथरावजी मुंडे यांच्या पुण्यतिथीप्रिंट आमदार तानाजीवर यांची मुकुल्यांग यांनी श्रद्धासुमान अर्पित केले. आपले विचार व्यक्त करताना माणसमध्ये मी देव पहिला असून ते गोपीनाथरावजी मुंडे होते ते माझां दैवत असून आज हिंगोली विधानसभेचे कार्य करण्याची संधी माझ्यासारख्या सर्वसामान्य कुठलातील व्यक्तीला देऊन जनमानसात सेवा करण्याची संधी त्यांच्यामुळे मला मिळालेले आहे त्यांच्या जाण्यामुळे महाराष्ट्र नव्हे भारत राजकारणात

अतिशय उत्तम व्यक्तिमत्व काळाने आपल्यापासून हिंगावून घेतलेला आहे अशा भावाना व्यक्त करता लोकनेते गोपीनाथरावजी मुंडे साहेब यांना त्यांनी विनम्र अभिवादन केले.

पक्षीय राजकारण बाजूला ठेवून सर्व पक्षातील जाणत्या व्यक्तिमत्वाच्या विचारांवा वारासा जपणार व्यक्तिमत्व तसेच जाती आणि धर्मांच्या भीतीपलकडे माणसाला माणूस हऱ्यून समजून घेऊन राजकारणात सर्वसामान्यांचे आणणारा व्यक्ती प्रत्यक्ष पाहण्याचा व त्यांच्या कार्याचा

अभ्यास करण्याचा मला योगे आला युक्तांवे ते प्रेरणास्त्रोत होते. सामाजिक व राजकीय जबाबदारी पूर्ण करताना विचारावा वारासा जपण्याचा प्रयत्न करीत असतो. लोकनेते गोपीनाथरावजी मुंडे साहेब यांच्या सारखा संघर्ष यात्री आता होणे नाही अशा भावाना व्यक्त करून कळमनुरी विधानसभेचे अभिवादन केले. ग्रामीण भागातील सर्वसामान्यांचे प्रश्नाची जाण असणारा व्यक्तीने

केंद्रीय मंत्री पदाची शपथ घेतल्यानंतर देशाच्या ग्रामीण भागात विकासाची गांगा पुरवण्यासाठी सज्ज झालेला व्यक्ती ३ जून २०१४ रोजी काळाने हिंगावून घेतला त्या व्यक्ती गेल्यापासून आज पावतो प्रत्येकाच्या मानात स्वकर्तृत्वाने घर निर्माण करून अमरत्व मिळवलेली व्यक्तिमत्व म्हणजे लोकनेते गोपीनाथरावजी मुंडे आहेत. या पुण्यतिथीनिमित उपस्थित सर्वांनी विचाराची जोपासना करावी आणि जातीय व सामाजिक सलोखा निर्माण करण्याचा प्रयत्न तरुण व नेतृत्व यांनी करावा मुंडे यांना उपस्थित राहून विनम्र अभिवादन केले.

उत्तर मध्य मुंबई मतदारसंघातून प्रा.वर्षा गायकवाड यांचा ऐतिहासिक विजय - सुरेशचंद्र राजहंस

प्रा. वर्षा गायकवाड यांच्या विजयाने काँग्रेस व महाविकास आघाडीच्या कार्यकर्त्यांमध्ये उत्साह

करंजवडे | प्रतिनिधि

इकबाल पीरजांदे मुंबई विभागीय काँग्रेसच्या अध्यक्ष प्रा. वर्षा गायकवाड यांनी उत्तर मध्य मुंबई लोकसभा मतदारसंघातून भाजपा उमेदवाराचा दणदणीत पारभव करून प्रवक्त्र व्यक्ती येण्याचा प्रयत्न केला आहे. याच मतदारसंघातून लोकनेते एकनाथराव गायकवाड यांनी २००४ च्या लोकसभा निवडणुकीत विजय संपादन केला होता. यावेळी त्यांच्या काळ्या वर्षा गायकवाड यांनी विजय मिळवला आहे. प्रा. वर्षा गायकवाड यांच्या विजयावरे काँग्रेस व महाविकास आघाडीच्या कार्यकर्त्यांमध्ये उत्साह निर्माण झाला असून ही तर परिवर्तनाची सुरुवात आहे, अशी प्रतिक्रिया काँग्रेस प्रवक्त्र व मुंबई स्ट्रॉम सेलचे अध्यक्ष सुरेशचंद्र राजहंस यांनी दिवाने आहे. काँग्रेस चेंजे नेते एकनाथराव गायकवाड यांनी २००४ च्या लोकसभा निवडणुकीत विजय मतदारसंघातून विजय मिळवता होता व देशात डॉ. मनमोहनसिंह यांच्या नेतृत्वाखाली युपीएचे सरकार आले होते. आजच्या विजयाने २००४ च्या निकालाची पुनरावृत्ती केली आहे. एकनाथराव

महाविकास आघाडी चे उमेदवार नागेश पाटील विजयी झाल्या मुळे शहरात पद अधिकारी कार्यकर्त्यांनी केला जल्लोष

महागांव | संजय कोपरकर
महागांव हिंगोली लोकसभेचे महाविकास आघाडी चे उमेदवार नागेश पाटील आष्टीकृत हे विजयी होताच शहरातील महाविकास आघाडीचे कार्यकर्ते पदा अधिकारी यांमध्ये उत्सव संचारला शहरातील छतापती शिवाजी महाराज डॉ. बाबासाहेब अबेडकर यांचा तेलचित्रा समोर चौकात फटके, अतिवाजी करून ठिठाई वाटून घेतला करण्याचा वर्तने आला या वेळी विश्वाल पांडे युवा सेना जिल्हा प्रमुख वांधकाम सभापती महागांव न. प., परवेज सुरेया नागरसेवक, शिवाजी डाखोरे साहेब नागरसेवक, विनोद कोपरकर, माजी नागरसेवक, धमानंद कावळे रा.कॉ. पक्षचे पदाधिकारी, प्रकाश नरवाडे, राणु कुरेशी, सोनु पाटील नरवाडे, ओम कुमुंगवाड युवासेना तालुका प्रमुख, समाधान कदम, रवि कदम, शशी वाघामरे मोठ्या संख्येने महाविकास आघाडीचे कार्यकर्ते उपस्थित.

शहाजीबापू पाटील रुणालयात दाखल गुडघ्यावरील शस्त्रक्रियेनंतर शिंदे पोहोचले भेटीला, रुणालय गाढून तव्येतीची केली विचारपूस

मुंबई (वृत्तसंस्था)-सांगोला विधानसभा मतदारसंघातून आमदार शहाजीबापू पाटील याना ब्रीच कॅण्डी रुणालयात दाखल करण्यात आले आहे. तिथे स्वतः मुख्यमंत्री शिंदे यांनी शहाजीबापू पाटील याची भेट घेतली आहे. यावेळी शिंदेनी पाटलांच्या तब्बेतीली विचारपूस केली आहे. दरम्यान, काही दिवसांपूर्वी पाटील यांच्या पायाच्या गुडघ्यावर शस्त्रक्रिया झाली होती. मात्र त्यावेळी शिंदे हे त्यांच्या मूळ गावी होते. त्यानंतर सोमवारी शिंदे यांच्या भेटीलाई रुणालयात पोहोचले. शस्त्रक्रिया यशस्वी झाल्यानंतर शिंदेनी फोनवरून शहाजीबापू पाटील यांची चौकशी केली होती. त्यानंतर आज रुणालय गाढून शिंदेनी डॉन्टर आणि त्यांच्या नातेवाईकांडून त्यांच्या प्रकृतीविषयी महिनी जाणून घेतली आहे. तसेच त्यांनी लवकरात लवकर त्यांनी पूर्ण वरे होऊन पुढी एकदा जसेवेसाठी कार्यरत व्यापारी अशी अपेक्षा त्यांच्याशी बोलताना व्यक्त केली आहे. दरम्यान, मुख्यमंत्री शिंदे यांनी यासंदर्भात द्विट करत महिनी दिली आहे. त्यांनी शहाजीबापू पाटील यांच्या भेटीचे फोटोही शेअर केले आहेत. शिंदेनी शहाजीबापू याची प्रकृती शिर असल्याची आघाडीची निर्माण करून घेतली आहे. यावेळी शहाजीबापू पाटील याची कुटूबीय आणि सहकारी तसेच मुख्यमंत्री सहाय्यता निधी कक्षाचे विशेष कार्यकरी अधिकारी मंगेश चिवते हेदेखील यावेळी उपस्थित होते.

यवतमाळ वाशिम लोकसभा मतदारसंघातून शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे संजय देशमुख विजयी

यवतमाळ वाशिम लोकसभा मतदारसंघातून देशमुख यांना ५ लाख १४ हजार ८०७ मतेमिळाली. येथील वाशिम लोकसभा मतदारसंघातून देशमुख यांना ५ लाख ३४ मतेमिळाली. येथील वाशिम लोकसभा मतदारसंघातून देशमुख यांना ५ लाख ३४ मतेमिळाली.

नसरू राठोड (बहुजन समाज पार्टी) १७ हजार ३९६ मतेमिळाली. अनील जयराम राठोड (समनक जनता पार्टी) ५६ हजार ३९० मतेमिळाली. अमोल कोमावर (हिंद्राष्ट्र संघ) ३४ हजार ३७७, उत्तम अंगेश (हरिभास) ३४ हजार ३४४ मतेमिळाली.

इंगोले (पिपलस पार्टी ऑफ डंडिया- डेमोक्रॅटीक) २ हजार ९७५ मतेमिळाली. धरम दिलीपसिंग ठाकूर (सन्मान राजकीय पक्ष) ४ हजार ५५५ मतेमिळाली. अपशंक उमेदवारांना पुढीलप्रमाणे ५ मतेमिळाली. त्यात डा. अर्जुनकुमार सिताराम राठोड (अपक्ष) १ हजार ८६३ मतेमिळाली. प्रा. किसन रामाराव अंबरे १ हजार ७२० मतेमिळाली. गोकुल प्रेमदास चव्हाण १ हजार १४८ मतेमिळाली. दिव्यांश नामदेववार व सवाईकर १ हजार १०३ मतेमिळाली. नुर अली मेहमूद अली शाह १ हजार ९५८ मतेमिळाली. मनोज महादेववार गोडां २ हजार ७८१ मतेमिळाली. विनोद पंजाबार व चव्हाण १ हजार ७४४ मतेमिळाली. संगित दिव्यांश चव्हाण १ हजार ८१० मतेमिळाली. संदीप संघेत शिंदे ५ हजार ५४१ मतेमिळाली. एकदा नायां ९ हजार ३९१ मतेमिळाली. नोटाला मतदान केले त टपाली नियमपत्रिकेतील एकदा ७१ मतेमिळाली. मतमोजणी संपल्यानंतर नियमपत्रिकेतील एकदा ७१ मतेमिळाली. मतमोजणी संपल्यानंतर नियमपत्रिकेतील एकदा ७१ मतेमिळाली. मतमोजणी संपल्यानंतर नियमपत्रिकेतील एकदा ७१ मतेमिळाली. मतमोजणी संपल्य